

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

NURENBERG EN HET RECHT

De onderzoekers van den Franschen dienst voor peiling der openbare meening hebben onlangs de volgende vraag gesteld : « Leest U de verslagen over het proces van Nuremberg ? » De dagbladen gaven ons de uitslagen weer : altijd, 30 %, soms, 42 %, nooit, 17 % zonder antwoord 1 %. Of aan deze uitslagen al dan niet eenig belang moet gehecht worden willen wij hier niet bespreken. Algemeen werd door de pers aangestipt dat het experiment weinig aanmoedigend was. Zonder dat nochtans verder gezegd werd wat er eigenlijk zoo betreurenswaardig is, het gemis aan belang van wege het publiek of de commercieel weinig renderende rubriek over het beruchte proces.

Wanneer wij rekening houden met het steeds toenemend scepticisme tegenover de problemen van internationale orde dan komt ons het percentage van 30 % nog gunstig voor. Wie zou durven zeggen dat 30 % van dezelfde dagbladlezers de conferentie van Parijs volgden.

Vele lezers zullen de debatten van Parijs veel belangrijker gevonden hebben dan het voor hen veel te traag verloop van het proces van Nuremberg. Principieel zijn wij het — ten minste wat betreft de belangrijkheid met hen eens. Maar wij hebben geleerd dat het dikwijls in de schaduw van uiteraard afwijkende bekommernissen is, dat de grondvesten van nieuwe gedachten worden gelegd. En wij meenen dat op dit laatste gebied de vier rechters van Nuremberg beter en gezonder werk zullen geleverd hebben dan de afgevaardigden die te Parijs waren.

Beter werk, maar wij geven het toe, ook gemakkelijker werk. Zij die de eer hebben gehad door hun respectievelijke landen naar Nuremberg gezonden te worden schijnen het inderdaad eens te zijn over de noodzakelijkheid de daden door den Duitschen staat en zijn organen of vertegenwoordigers gesteld aan de beoordeeling eener rechtbank te onderwerpen. De nederlaag van Duitschland is een kruispunt waar de geallieerde staten zich gemakkelijker ontmoeten dan in de overwinning.

Maar het is onze trots te onderlijnen dat ook de personaliteit van de heeren rechters ons een gunstiger element schijnt te zijn dan de diplomatische opvoeding van de debatters van Parijs. De eersten zijn inderdaad juristen. Personen die jarenlang de handelingen hunner medemenschen op algemeene normatieve grondvesten hebben beoordeeld en aldus betracht hebben de veelheid van individueele gedragingen en omstandigheden te herleiden tot een homogene synthese.

Dat deze synthese niet tot een concept van absolute waarheid leidde hoeft geen betoog.

Elke rechtsorde veronderstelt en impliceert een eigen levensbeschouwing zoodra wij tot de ontleding van den inhoud komen.

Het is misschien deze laatste opmerking die ons den uitleg zal geven van een zekere onverschilligheid ten overstaan van het werk van het internationaal Hof van Nuremberg.

De profaan had nooit mogen denken dat een rechtbank de aardsche verwezenlijking poogt te zijn van een boven alles staande Gerechtigheid. Maar voor de meest gecultiveerde lieden had vooral in weinig revolutionnaire periodes de drang naar het absolute, de rechtbanken buiten en boven de maatschappelijke woelingen gesteld. Er was trouwens een tijd in onze westelijke rechtsgeschiedenis na de Napoleonistische codificaties dat de rechters de nieuwe wet toepasten en zich niet bekommerden om de gevolgen hunner uitspraken.

Vele onzer moderne grondwetten hebben aan deze thesis een plechtige bevestiging gegeven met het opnemen van het verbod speciale en tijdelijke commissies of rechtsprekende organen, hoe men ze ook mogen heeten, in te stellen.

Ik hoef alhier de geschiedenis niet te maken van de laatste twintig jaar om aan te toonen dat niemand nog ernstig aan de onwankelbaarheid van dergelijke principes geloofte. Voor dezen tweeden oorlog heeft men in ons Belgisch rechtsleven meer dan eens gezien dat de rechter niet altijd zijn oogen van hetgeen buiten het gerechtshof gebeurde, kon afkeeren.

De autoritaire regimes hebben meer dan de andere tot dezen toestand bijgedragen, en niet het minst gedurende de bezettingsjaren.

Voor velen is het geweld een onmisbare genoot van de rechtspraak geworden. Wij weten dat de ontgoochelde profaan aldus, zonder het wellicht te begrijpen tot een wetenschappelijke vaststelling is gekomen.

* * *

Jarenlang hebben de juristen uit de autoritaire staten recht gesproken naar gelang hun politieke overtuigingen en hetgeen veel erger is, hunne tactische noodwendigheden. Een dergelijke rechtspraak moest noodzakelijkerwijze op geweld steunen. In de bezette gebieden, kon er inderdaad geen sprake zijn van erkenning van rechtspraak en rechtsvorm door de rechtssubjecten. Zulke erkenning zou noodzakelijkerwijze de aanpassing van de zeden aan de gehudigde normen hebben verondersteld. Het gevaar heeft bestaan dat door een gedurig plooiën het eens tot zulke afschuwelijke aanpassing zou gekomen zijn.

De bevrijde volkeren en zelfs de overwonnen volkeren hebben wel moeten vaststellen dat de rechtbanken die de democratische overwinnaars in de bezette landen voor de beoordeeling der oorlogsmisdadigers hebben opgericht met de rechtsprekende lichamen van hun fascistische voorgangers het principieel van het geweld deelen.

Niemand is inderdaad zoo naïef een rechtbank van Nuremberg zonder steun van de amerikaansche, britsche en russische legers, denkbaar te achten.

Iedereen herinnert zich nog hoe na den oorlog van 1914-1918 de Deutsche staatslieden gesteund door alle politieke partijen de berechting der oorlogsmisdadigers tot een treurige klucht maakten. Toen bezetten de geallieerden Duitschland niet en wanneer aanvankelijk in het beruchte artikel 228 van het tractaat van Versailles werd vastgesteld dat het Fransche, Engelsche en Amerikaansche rechters zouden zijn die de Deutsche oorlogsmisdadigers zouden beoordeelen werd hiervan zeer vlug afgeweken. De Deutsche regeering zou de oorlogsmisdadigers aan de geallieerde overheden overgeleverd hebben. Weldra kwam het gansche Deutsche volk tegen deze clause in opstand. De geallieerde staatslieden waarvan de eigen nationalistische opvattingen al te goed de gemoedstoestand van het zoo pas uit den oorlog komende volk begrepen, gaven toe. Na lange besprekingen werd de berechting van de oorlogsmisdadigers aan het Hooger Hof van Leipzig overgelaten. Buiten een reeks spectaculaire vrijspraken werden er enkele veroordeelingen, waarvan de zwaarste twee jaar beliepen, uitgesproken. Elk commentaar is overbodig: men denke aan de verantwoordelijkheid van de staatslieden die zulks toelieten. (Clunet. Les criminels de guerre devant le Reichgericht à Leipzig, Journal de Droit International 1921, blz. 440.)

Tenzij wij hadden verkozen eens te meer de gruweldaden van hen die niet alleen Duitschers zijn, maar vooral oorlogsleiders, onbesproken te laten, is de huidige oplossing de eenig mogelijke. De eenige die tot een waarde van symbool, zooals trouwens

elke goede rechtsbedeeling, moet kunnen en zal groeien.

De democraat en ook zekere, volgens ons verkeerd ingelichte juristen, zullen natuurlijk het geweld dat de onmisbare grondslag vormt van de hedendaagsche instelling betreuren. Zij hadden, en wij ook, liever een Duitsch volk gezien dat zich zooals de onderhoorigen van Lodewijk den negende, onder den mantel der gerechtigheid van den vorst zou geschild hebben.

Laten wij nochtans nooit vergeten dat benevens het kruis Lodewijk den negende ook het zwaard droeg. En zij die niet zouden geluisterd hebben, moesten voelen. De traditionneele geschiedenis die wij vandaag niet gaan aanvallen heeft de deugd van zijn rechtsinstellingen bekroond. Wij zouden nochtans niet durven zeggen dat in deze erkenning geen sporen van de slagen die destijds het zwaard toebracht te vinden zijn.

Het is ons pijnlijk, als overtuigd democraat te moeten vaststellen, dat recht en geweld niet elkan- der uitsluitende begrippen zijn.

Niemand gaat de Gentsche Hoogleeraar prof. Haesaert verdenken van bewondering voor het fascistische handgemeen. Nochtans is hij het die met zooveel anderen den nadruk legt op den rol van het geweld in den oorsprong van het recht. Hij schrijft letterlijk het volgende (Schets van een algemeene rechtsleer, De Sikkels, 1935, blz. 71): «Zonder het geweld zou het recht nooit zijn ontstaan: want het is de eenige beweegreden waarvoor de *primitieve* mensch van de vroegere en de *hedendaagsche* beschaving gevoelig is» (wij onderlijnen).

En hij bewijst verder hoe de geheele instelling van de familie die nu nog, en wel in alle landen, zulke belangrijke rol in ons rechtsleven speelt, aanvankelijk op de wreede macht van den pater familias werd gebouwd. Hoe de verhouding van schuldenaar tot schuldeischer in het oudere recht geregeld was door het nexum dat aan den schuldeischer zelfs het recht op het leven van zijn debiteur gaf.

Slechts in een later beschaafder stadium wordt het geweld vervangen door een superficieel vrijwillige verhouding van onderdanigheid — ondergeschiktheid. Deze verhouding is van psychologischen aard en de theorie van den conditioneelen reflex heeft niet het minst bijgedragen om hierop eenig licht te werpen, zooals Pavlov's leerling Drabovitch het aantoonde.

Dit wil niet zeggen dat elke rechtsinstelling noodzakelijkerwijze langs het geweld moet overkomen. Eens de verhouding van overheid — onderdanigheid in een maatschappij vastgelegd zal men gemakkelijker nieuwe normen in het rechtssysteem schakelen die den steun zullen vinden in een spontane erkenning van de rechtssubjecten.

Maar «het geweld bestaat nog in ons recht heden ten dage, en geldt er altijd als laatste redmiddel. Ieder maal dat de overheid voor buitengewone toestanden komt te staan grijpt ze terug naar het geweld: we citeeren het geval van oorlog, van revolutie, van noodtoestand of van staat van beleg» (op. cit., loc. cit.).

De rechtspraak van ons land heeft trouwens gedurende de bezetting van 1914-1918 en gedurende

deze bezetting aanvaard dat de vijand die zijn gezag aan het land heeft opgedrongen bij machte was regelen uit te vaardigen die het karakter van het recht droegen. (Zie Roger Ockrent, *Les crises constitutionnelles du Pouvoir législatif en Belgique*, 1944, blz. 90, zie advies van den heer advocaat-generaal Hayoit de Termicourt, Pas., 1941, I, blz. 407).

Heeft men trouwens gedurende de laatste jaren het geweld niet zien gebruiken om andere rechtsregelen dan deze van de fascistische steun te brengen?

Het ware dus verkeerd aan de instelling van het Hof van Nuremberg het karakter van een rechtsinstelling te weigeren omdat het geweld hier zijn taak vervult.

Een zeer beperkte en welomschreven taak, trouwens. Het geweld blijft een middel, of is, in duidelijker woorden, de rechtscheppende kracht. Het blijft nochtans een factor die totaal onafhankelijk is van elke waardebepaling van den inhoud van de rechtsnormen.

En hier kunnen wij mogelijk de lijn trekken tusschen de gevaarlijke theorieën van het fascisme en ons betoog. Inderdaad had voor het fascisme het geweld een waarde op zich zelve. Men was stilaan gekomen tot een verheerlijking van het geweld. Mussolini heeft eens gezegd : « Een grens wordt niet op de landkaart beschreven, maar wordt verdedigd ».

Niemand zal ontkennen dat van een nationaal standpunt uit, en welk ander standpunt kan men in zake grensbepaling innemen, een grens dient beschermd te worden. Maar het is niet omdat deze grens door miljoenen min of meer dappere soldaten met succes verdedigd wordt dat haar omlijning billijk is; en een uiting is van een gezonde en redelijke politiek. De laatste decennia hebben dikwijls het tegenovergestelde aangetoond.

Voor Mussolini was de macht en een middel en een grond van rechtvaardiging.

Niet voor ons.

Het is niet omdat de Amerikaansche legers bij machte waren het gerechtshof van Nuremberg tegen allen aanval te beschermen dat de rechters wijs waren. Het is omdat de philosophische en politieke beginselen waarvan zij bij hun rechtspreken gebruik maakten door ons worden geëerbiedigd.

Lezers zullen zich bij het lezen dezer nota's reeds afgevraagd hebben waarom ik niet onmiddellijk tot de besprekingen kwam van de belangrijke problemen die door talrijke publicisten in de laatste maanden, met betrekking op de berechting van oorlogsmisdadigers werden gesteld. o.m. de kwestie van de retroactiviteit van de strafwetgeving, van het recht voor elke staat op eigen rechtbanken zonder vreemde inmenging, het vraagstuk van het bestaan van het internationaal recht, het principie volgens hetwelk hoofden van staten allen de door hun nationale wetten georganiseerde verantwoordelijkheid moeten dragen en nog andere moeilijkheden waarover vooral door Amerikaansche schrijvers reeds werd gedebatteerd.

Het antwoord is duidelijk. Omdat hoe belangwekkend deze problemen ook mogen zijn, zij betreffende de plaats van het Nuremberg-geding in de rechtswereld van bijkomend belang zijn, zoo men eerst en vooral de vraag wil oplossen : « Hebben wij

wel het recht te doen en niet met de uiting van het geweld van den overwinnaar? »

Wij hebben het eerste deel van deze vraag bevestigend beantwoord zonder nochtans een totaal negatief antwoord aan het tweede deel te geven.

Wij meenen dat wij hier in de eerste plaats moeten blijven stilstaan en dat wij redenen hebben om ons te verheugen. Tot heden werd dikwijls, en niet alleen bij de profanen, aan het bestaan van een internationaal recht getwijfeld en de voornaamste, om niet te zeggen de eenige hinderpaal was juist dat geen enkele rechtsnorm vatbaar was voor gedwongen uitvoering. De taak van de Nurenbergsche rechters bestaat erin te bewijzen, dat met deze tegenwerping voortaan niet meer dient afgerekend te worden.

Wij kunnen nog maar alleen den wensch uiten dat de volkeren het voorbeeld zullen begrijpen tot het groote heil van den vrede.

Voortaan zullen door een staat geen daden meer kunnen gesteld worden zonder dat deze onmiddellijk, zooals voor de individuen, aan de maatstaven van een internationale wetgeving zouden gemeten worden. En indien morgen een internationale politiek zou kunnen tot stand komen, ware niet alleen voor de beteugeling en de toepassing dezer rechtsorde a posteriori, maar ook voor de inhibitieve kracht ervan gezorgd.

Tot nu toe hebben wij dus niet gesproken van den inhoud van de internationale rechtsnormen, alleen van het bestaan ervan. Het is aan ons te zorgen, dat de inhoud ervan met een gezonde wereldbeschouwing zou overeenstemmen.

Want de schepping van een internationale rechtsorde is zeker niet eigen aan de overwinning der geallieerden. De leuze « de overwinning van het recht » berust op een misverstand. In deze uitdrukking is het woord recht louter beeldspraak. Ze slaat op den inhoud van het recht in bepaalde landen of nog op hetgeen deze inhoud zou moeten zijn.

Zouden wij aan de uitdrukking een andere beteekenis geven, dan ware « de overwinning van het recht » evengoed door een fascistische overwinning verzekerd geweest. Het wordt inderdaad niet betwist dat de fascistische wetgever ons zou overladen hebben met verordeningen, decreten, wetten en andere rechtsnormen. Zij zouden alle elementen van het rechtsverschijnsel in zich vereenigd hebben.

Wij verstaan dat het voor zekeren aantrekkelijk was de scheidingslijn te vinden in het geweld.

De taak is spijtig genoeg veel moeilijker. De waarde onzer orde zal moeten verdedigd worden door de hoedanigheden van de wijsgeerige beginselen, die aan de basis van den opbouw ervan liggen.

Een vergelijking dringt zich op. Onze lezers zijn in Februari naar de stembus gegaan. Aldaar zullen zij door hun stem een waarborg aan ons eigen nationaal rechtsleven gegeven hebben. Zij zullen deze vertegenwoordigers hebben gekozen, die hun het meest betrouwbaar voor het opmaken der nieuwe wetten van het nieuw recht schenen.

Alhoewel een parlement zeker geen onmisbaar element is voor het scheppen van het recht en de rechtbanken — zelfs buiten den staat staande

lichamen kunnen rechtsnormen in de wereld zenden — ware het wenschelijk de waarborg van zulke instelling voor het beheeren van de wereld te bezitten. Een parlement, waar een gemeenzame wil zou gevormd worden die de hulp van het geweld, zooals in elken gezonden staat, onmogelijk, onnoodig maakt.

De eerste vergadering van de Organisatie der Vereenigde Naties heeft op dit gebied zekere hoop gewettigd.

Ongelukkig zijn de mandaten van de diplomaten deze van staten en niet van volkeren. Een staat is uiteraard een politieke constructie, die ondeelbaar is en zich als rechtspersoonlijkheid verdedigt. Het ware zich zelf verloochenen wanneer hij dit maar een enkel oogenblik zou vergeten.

Talrijke politici hebben de laatste jaren de nationale volksvertegenwoordigers er moeten op wijzen dat zij niet alleen moesten bekommerd zijn om het welzijn van de streek waar zij verkozen werden, maar hun zorgen in hoofdorde naar het algemeen belang moesten gaan. In elke internationale conferentie kon men wellicht dezelfde opmerkingen maken.

Wij zijn stilaan gekomen tot de zeer concrete problemen van het positief internationaal publiek recht. Deze problemen zijn niet eigen aan den jurist.

Evenmin als de rechten van de vrouw aan het uitsluitend oordeel van de rechtskundige kunnen overgelaten worden, kan de inrichting van de internationale orde hem toevertrouwd worden. Zijn ervaring kan hem alleen toelaten bijzonder kostbare adviezen te geven over de bestaande wetgeving, de interferentie van een nieuwe wetgeving op de oudere, de toepassingsmogelijkheden van elk project en het vormen van de geijkte juridische taal.

Het zou gevaarlijk zijn hem de algemeene richtlijnen te laten geven. Trouwens doet hij dit meestal niet. De jurist is meestal zeer conservatief. Bijna even conservatief als een priester over de dogma's van zijn godsdienst. Hij vergeet meer dan eens het dynamische van het recht. (P. De Harven, *Liberté et Sécurité contractuelles*, 1946.)

Dit hebben gelukkig rechter Lawrence en zijn bijzitters niet vergeten. Zij innoveeren zeker niet. Maar door middel van algemeene uitspraken formuleerden zij zekere normen.

De instelling van de rechtbanken voor oorlogsmisdadigers biedt ons de gelegenheid door de rechtspraak en door de rechtsleer die deze rechtspraak ofwel voorafgaat ofwel commenteert, binnenkort tot een reeds aanzienlijk aantal gevestigde regelen te komen.

Men heeft lang gediscuteerd — en het wordt nu nog gedaan — over de vraag of deze regelen retroactief op de misdadigers van dezen oorlog zouden toegepast worden. Men weet dat het principe van de onmogelijkheid eener terugwerkende kracht van het strafrecht bijna als heilig werd beschouwd.

Voor wat betreft de wet alleen werd dit principe in ons strafwetboek, op de eerste bladzijde geschreven en hechten zekere auteurs er een constitutioneel waarde aan. Alleszins deze die meenen dat ons staatsrecht ook buiten de grondwet te vinden is. Een thesis die ons inziens niet te verwerpen is.

Artikel 2 van het wetboek van 1867 zegt inderdaad, dat geen misdrijf kan worden gestraft met straffen die bij de wet niet waren bepaald voordat het misdrijf werd gepleegd. Onnoodig te zeggen dat de term « wet » gemakkelijk door de algemeener uitdrukking recht vervangen kan worden. De plaats ontbreekt ons om verder te betoogen dat het recht geenszins in de wet omsloten is. Wij meenen dit aan den lezer terloops duidelijk te hebben gemaakt.

Het principe van de niet-retroactiviteit wordt bijna door alle volkeren aangenomen.

De toepassing van dezen regel zou natuurlijk een belangrijken hinderpaal geweest zijn voor het beoordeelen van de oorlogscriminaliteit van den oorlog 1939-1945. Vele Amerikaansche rechtsgeleerden hebben zich hierom bekommerd.

« Their reasoning runs that the vast majority of Axis war criminals cannot be prosecuted and punished by the United Nations because, in the first place, to do so would violate the fundamental doctrine of criminal law which prohibits the giving of « retroactive » effect to law. (Sheldon Clueck, *War Criminals, their prosecution and punishment*; New-York, 1944, blz. 13.)

De meeste auteurs hebben getracht deze opwerping te weerleggen door het vaststellen dat voor de oorlogsmisdadigers, die hun wandaden beginnen, er reeds een soort natuurlijk recht bestond, waarbij algemeene regelen van menscheijkheid werden verkondigd. « The common basis of the law of all civilized States ».

Het is onze taak niet het probleem van het natuurrecht hier te bespreken. Het probleem werd eeuwen lang besproken en is nog niet uitgeput. De moderne positivistische stelsels hebben het natuurrecht vaarwel gezegd. Het ware trouwens geen rem stellen aan de gevaarlijke practijk van het toepassen van een retroactief strafrecht, maar een nog meer gevaarlijk principe in het leven roepen: de totale vrijheid van een rechter uitspraak te doen naar gelang zijn opvattingen over den inhoud van dit natuurrecht.

Veel beslissender is volgens ons de vaststelling dat het nochtans niet de eerste maal is dat aan het principe der niet-retroactiviteit wordt getornd. Het principe werd zoo dikwijls overtreden, dat de auteurs het vandaag zelf noodig achten te onderlijnen, dat het slechts om een beginsel gaat. « Une loi nouvelle ne peut pas, en principe porter atteinte à un droit... » (Pandectes Belges, V^e, *Rétroactivité*, blz. 427, n° 25, met verder voorbeelden van overtredingen van den regel van den wetgever; zie ook Jules Wolf, « Nulla poena... nulla crimen », *Journal des Tribunaux*, 1946, blz. 241 en 250.)

Wij meenen dat het principe nochtans moet behouden blijven. Het is een waarborg, niet alleen voor bestaande rechten zooals voornamelijk het eigendomsrecht, maar vooral een rem tegen politieke reacties en bijgevolg een bestanddeel van de politieke vrijheid.

Maar de principen van de niet-retroactiviteit zijn ingesteld om substantieele rechten te verdedigen. Wat men door substantieele rechten kan verstaan is moeilijk te onderlijnen. Zooals voor vele begrips-

verklaringen is het gemakkelijker te zeggen wat het niet is.

Zeker behoort tot de categorie der rechten die moeten gewaarborgd worden het recht op vrije uiting van elke meening. Maar niet een gebeurlijk recht op het uitmoorden van een deel der menscheit, of het plegen van de afschuwelijkste gruweldaden.

Hier mag de wetgever retroactief zeggen : « Wij duldten dit niet en zij die zich hieraan plichtig maakten zullen gestraft worden. »

Deze uitzonderlijke toepassing zal het principieel geenszins in het gedrang brengen.

Paul SPEYER.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2de Kamer. — 13 November 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. de Clippele.

Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

I. VOORZIENING IN VERBREKING. — BEWEERDE ONWETTIGHEID VAN EEN TE NIET GEDAAN VONNIS. — GEEN BELANG. — MIDDEL NIET ONTVANKELIJK.

II. VOORZIENING IN VERBREKING. — VEROORDEELING « WEGENS FEITEN GEPLEEGD IN 1942, 1943, 1944 en 1945 ». — TE LASTLEGGING « WEGENS FEITEN GEPLEEGD TUSSCHEN 1942 en 1944 ». — GEEN REDEN TOT VERBREKING.

III. NATIONALITEIT. — ONWETTIG KIND. — GEWETTIGD VOOR DE WET VAN 15 MEI 1922. — NIET ONTVOOGD. — VOLGT STAAT VAN BELGISCHE VADER.

I. *Het middel gericht tegen een beweerde onwettigheid van een te niet gedaan vonnis, is van belang ontbloomt en derhalve niet ontvankelijk.*

II. *Er bestaat geen onwettigheid, die verbreking voor gevolg kan hebben, wanneer het bestreden arrest een veroordeeling uitsprekt wegens een misdadig gepleegd in den loop van 1942, 1943, 1944 en 1945, dan wanneer de te lastlegging enkel « tusschen 1942 en 1944 » luidde. De veroordeeling inderdaad is voldoende gerechtvaardigd door de vaststelling van het arrest, dat de misdadig gepleegd werd in 1942, 1943 en 1944, zijnde « tusschen 1942 en 1944 », tijdstip in de te lastlegging voorzien.*

III. *Uit art. 3 van de wet van 15 Mei 1922, waarbij bepaald wordt dat het onwettig kind, dat gedurende zijn minderjarigheid en vóór zijn ontvoogding gewettigd wordt, den staat volgt van zijn vader indien deze Belg is, moet worden afgeleid, dat van af het in werking treden van deze wet het minderjarig en niet ontvoogd kind den staat van zijn Belgischen vader gevolgd heeft.*

Van Kerkhoven.

Gelet op het bestreden arrest, gewezen door het Militair Gerechtshof zetelende te Antwerpen, op 31 Juli 1946;

Over het eerste middel : schending van artikel 187 van het Wetboek van Strafvordering, gewijzigd door artikel 1 van de wet van 9 Maart 1908, en van artikel 215 van het Wetboek van Strafvordering, doordat het bestreden arrest, beslissende op beroep tegen een vonnis op verzet dat aanlegger vrijgesproken had, na een eerste vonnis bij verstek hem ter

dood veroordeelende — dit beroepen vonnis op verzet te niet doet — enkel « in zooverre het betichte vrijgesproken heeft en buiten vervolging gesteld zonder kosten », dan wanneer het bestreden arrest ook nog het beroepen vonnis had moeten te niet doen in zooverre het uitspraak gedaan had ten gronde na verzet, zonder voorafgaandelijk of gelijk-tijdig, in den wettigen vorm, dit is door een vonnis, uitspraak gedaan te hebben over de ontvankelijkheid van het verzet, zoodat het bestreden arrest, na het beroepen vonnis te niet gedaan te hebben, de zaak tot het Militair Gerechtshof had moeten trekken bij naleving van artikel 215 van het Wetboek van Strafvordering;

Overwegende, dat het bestreden arrest het beroepen vonnis van vrijspraak niet gedeeltelijk, maar wel in zijn geheel te niet doet en aldus, in tegenstelling met hetgeen het middel beweert, de aangeklaagde onwettigheid niet heeft;

Dat het middel gericht tegen de beweerde onwettigheid van een te niet gedaan vonnis, van belang ontbloomt en derhalve niet ontvankelijk is;

Over het tweede middel : schending van de rechten van de verdediging doordat het bestreden arrest aanlegger veroordeelt om de misdadig te hebben gepleegd in den loop van 1942, 1943, 1944 en 1945, dan wanneer de telastlegging enkel luidde « tusschen 1942 en 1944 », terwijl nochtans aanlegger noch door den Krijgsraad, noch door het Militair Gerechtshof verzocht werd of zich bereid verklaarde op eenige wijziging of aanvulling van de telastlegging;

Overwegende, dat de veroordeeling tot de eenige straf van levenslange hechtenis gerechtvaardigd is door de vaststelling van het arrest dat de misdadig gepleegd werd in 1942, 1943 en 1944, zijnde « tusschen 1942 en 1943 », tijdstip in de telastlegging voorzien, zoodat de beweerde onwettigheid de verbreking niet medeslepen kan, waaruit volgt dat het middel zonder belang en derhalve niet ontvankelijk is;

Over het derde middel : schending van het Koninklijk Besluit van 14 December 1932, inhoudende samenordering van de wetten van 15 Mei 1922 en 4 Oogst 1926, van 30 Mei 1927 en van 15 October 1932, en meer bepaald van het artikel 3 van dit besluit, en van artikels 113 en 117 van het Strafwetboek, doordat het bestreden arrest als Belg aanziet een onwettig kind van Duitsche oorsprong, gewettigd door een Belg vóór het in werking treden van de wet van 15 Mei 1922;

Overwegende, dat artikel 3 van de wet van 15 Mei 1922 luidt: het onwettig kind dat gedurende zijn minderjarigheid en voor zijn ontvoogding gewettigd wordt, volgt den staat van zijn vader indien deze Belg is;

Dat daaruit moet afgeleid worden, dat vanaf het in werking treden van deze wet het minderjarig en niet ontvoogd kind den staat van zijn Belgischen vader gevolgd heeft;

Overwegende, dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger geboren is den 10 Maart 1908; dat hij derhalve noch tijdens zijn wettiging in 1920, noch bij het in werking treden van de wet van 15 Mei 1922 meerderjarig was;

Dat hij niet beweert ooit ontvoogd geweest te zijn; Dat zijn wettigende vader Belg was; zoodat hij in het geval was door voormeld artikel 3 voorzien;

Waaruit volgt dat het middel in rechte ongegrond is;

En overwegende, dat de bestreden beslissing werd geveld op een rechtspleging waarin de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Kosten ten laste van aanlegger.

HOF VAN VERBREKING

2de Kamer — 25 November 1946

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. de Coqueau des Mottes.

Advocaat-Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

FISCAAL RECHT. — WET VAN 10 JANUARI 1940 BETREFFENDE DE UITZONDERLIJKE WINSTEN. — VENNOOTSCHAP. — BEDRIJFSVERLIES DER TWEE VORIGE JAREN. — VERGELDINGEN DER BEHEERDERS. — BEREKENING VAN HET AFTREKBAAR BEDRIJFSVERLIES.

De door een vennootschap uitbetaalde vergeldingen aan beheerders moeten, op grond van de wet van 10 Januari 1940 betreffende de uitzonderlijke winsten, aangezien worden als deel uitmakend van de verwezenlijkte winsten, zoodat belastingen op de uitzonderlijke winsten eventueel hierop kunnen verschuldigd zijn. Voor de berekening van de verliezen, die door een vennootschap gedurende de twee vorige jaren werden geleden en die van de belastbare uitzonderlijke winsten mogen afgetrokken worden, dient dan ook rekening te worden gehouden met de uitbetaalde vergeldingen. Het feit, dat de beheerders wegens deze vergeldingen in de gewone bedrijfsbelasting werden aangeslagen, is zonder belang daar de wet van 10 Januari 1940 bepaalt, dat de uitbetaalde vergeldingen aan beheerders en de ter beschikking van de vennootschap gebleven bedragen op fictieve wijze moeten vereenigd worden, ten einde een geheel te vormen dat tot grondslag van de belasting dient.

Beheer van Financiën t/P.V.B.A. «Huis Levita en C».

Gelet op het bestreden arrest op 28 Maart 1944 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Over het eenig middel: schending van art. 97 en

112 van de Grondwet, van art. 25 § 1 en 32 § 1 der wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschied bij Koninklijk Besluit d.d. 12 September 1936, van art. 1 van het Koninklijk Besluit d.d. 9 September 1935, van art. 3 § 1 en 2 en van art. 9 van de wet d.d. 10 Januari 1940, doordat het bestreden arrest het verhaal gegrond verklaard heeft en de verweerster van de betwiste belasting ontlast heeft, dan wanneer art. 32 § 1 al. 2, hierboven aangeduid, waarop het steunt, de aftrekking toelaat alleen van de bedrijfsverliezen gedurende de twee vorige jaren of tijdens de twee vorige boekjaren geleden, bepaling welke de toegestane aftrekking uitsluit, vermits de aftrekking beperkt is tot de door den belastingplichtige zelf geleden verliezen:

Overwegende, dat het middel hierop steunt, dat de persoon die de verliezen heeft ondergaan niet deze is die de winsten heeft opgestreken;

Overwegende dat, zoo ten slotte een deel van de door de vennootschap verwezenlijkte winsten aan de beheerders werd toegekend als vergeldingen, dan is het daarom niettemin de vennootschap die deze winsten heeft verwezenlijkt en die, wegens die winsten, aangeslagen werd in belasting op de uitzonderlijke winsten;

Overwegende, anderzijds, dat het bestreden arrest op soevereine wijze vaststelt, dat de verweerster gedurende de twee vorige dienstjaren verliezen heeft geleden welke die zelfde winsten overtreffen;

Overwegende dat, krachtens art. 3 van de wet d.d. 10 Januari 1940, de vergeldingen der beheerders, ten aanzien van die wet, een van de bestanddeelen van de belastbare winst uitmaken; dat het dus de vennootschap is die de belasting verschuldigd is; dat het ten andere zij is die belast werd en die moest belast worden, vermits het zij is die aangezien wordt als haar vermogen te hebben verhoogd;

Overwegende, anderzijds, dat het de vennootschap is die de vroegere verliezen heeft geleden; dat dus de bewering onjuist is dat men hier voor verschillende personen staat, de eene, de vennootschap die verliezen heeft geleden, de anderen, de beheerders, die belaste winsten hebben verwezenlijkt;

Overwegende, dat de omstandigheid, dat, in zake bedrijfsbelasting, deze de beheerders, die vergeldingen genieten, treft, hier van belang ontbloomt is, vermits de wet van 10 Januari 1940, om de belasting op de uitzonderlijke winsten te vestigen, van die omstandigheid geen rekening houdt; dat ze voorschrijft dat die vergeldingen en de ter beschikking van de vennootschap gebleven som op fictieve wijze moeten vereenigd worden om een geheel te vormen, dat tot grondslag van de belasting dient;

Overwegende, dat daaruit blijkt dat art. 32 § 1 der samengeschiede wetten, volgens welk het de beheerders niet zou toegelaten zijn van de bezoldigingen die zij hebben ontvangen, de verliezen van de vorige jaren af te trekken, met de zaak geen verband heeft, vermits het er op aankomt niet uitspraak te doen over de bedrijfsbelasting, welke uit dien hoofde door elken beheerder zou verschuldigd zijn, doch te beslissen hoe de belasting op de uit-

zonderlijke winsten, ten laste van de vennootschap moet gevestigd worden;

Overwegende, dienaangaande, dat art. 9 van de wet d.d. 10 Januari 1940, waarbij op die belasting de algemeene bepalingen worden toegepast vervat in de samengeschakelde wetten betreffende de bedrijfsbelasting, logischerwijze onder deze bepalingen deze van art. 32 § 1, al. 2 bevat, dat aan den belastingplichtige toelaat van zijn winsten de bedrijfsverliezen af te trekken welke tijdens de twee vorige dienstjaren werden geleden;

Overwegende, dat het bestreden arrest, met deze aftrekking toe te laten, de wet niet overtreden heeft, doch ze juist heeft toegepast;

Overwegende, anderzijds, dat het eischend Beheer niet aanduidt waarin het bestreden arrest artikelen 97 en 112 der Grondwet zou geschonden hebben;

Dat het middel dus niet gegrond is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening; Laat de kosten ten laste van den Staat, Beheer van Financiën.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

Kortgeding. — 13 Augustus 1946.

Voorzitter : M. Van Rollegheem.

Pleiters : Mrs. Rommel en Jooris (Balle van Brussel).

KORTGEDING. — VONNIS BIJ VOORRAAD UITVOERBAAR. — VERZOEK TOT SCHORSING. — ONBEVOEGDHEID.

De rechter in kortgeding is onbevoegd de ten uitvoerlegging van een bij voorraad uitvoerbaar verklaard vonnis te schorsen, omdat hij gebonden is door den tekst van den uitvoerbaren titel. De beroepacte heeft in zulk geval geen invloed op de ten uitvoerlegging.

Van Acker t/Wallaeys.

Overwegende, dat aanlegster aan den rechter in kortgeding vraagt de uitvoering te schorsen tot uitspraak in beroep van een tegensprekelijk vonnis, verleend door den heer Vrederechter van het eerste kanton Brugge, in dato 26 Maart 1946; dat op 19 Juni 1946 beroep werd aangeteekend;

Overwegende, dat voornoemd vonnis uitvoerbaar werd verklaard bij voorraad niettegenstaande elk verhaal en zonder borg;

Overwegende, dat het beroep in beginsel een oorzak van onderbreking der vervolgingen daarstelt, behalve de uitzonderingen spruitende uit den tekst of den aard van het vonnis;

Overwegende, dat het beroep de schorsing der uitvoering der vonnissen, die niet uitvoerbaar werden verklaard, niettegenstaande beroep medesleept (Luik, 5 September 1888, P. P., blz. 412);

Overwegende, dat de rechter in kortgeding gebonden is door den tekst van den uitvoerbaren titel;

Overwegende, dat de beroepsacte zonder invloed is wat de uitvoering betreft, zoo het vonnis uitvoerbaar bij voorraad werd verklaard (Brussel, 27 October 1852, Pas. 1853, II, 121; Toulouse, 13 Juli 1848, D. P. 1849, II, 42; Parijs, 24 April 1868, B. J., 1866, blz. 557);

Overwegende, dat de schorsing der uitvoering van een dergelijk vonnis zou gelijk staan met een stilzwijgend te niet doen ervan en aan den schuldeischer het recht van uitvoering zou ontnemen, recht dat deze laatste bezit krachtens een vonnis (Moreau : De la juridiction des référés, nr 155);

Overwegende, dat het « in specie » niet gaat om een moeilijkheid betrekkelijk de uitvoering van een vonnis (artikel 806 Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging) en dat de onbevoegdheid van den rechter zetelende in kortgeding, bij analogie voortvloeit uit artikel 459 van hetzelfde Wetboek, zooals het gewijzigd werd door het K.B. nr 300, dd. 30 Maart 1936, artikel 22;

Overwegende, dat bijgevolg de rechter in kortgeding onbevoegd is (Van Bauwel : Burgerlijk Procesrecht, II, nr 645; Rep. Prat. du Dr. Belge, V° Execution des jugements et des actes en matière civile, nrs 301, 304; Verviers, 2 December 1904, J. T. 1906, 188; Luik, 22 Juni 1905, Pas. 1905, III, 323; Antwerpen, 27 October 1893, Pas. 1893, III, 162; Hoei, 18 October 1917, Pas. 1918, III, 23; Brussel, 26 Juni 1905, Pas. 1905, III, 247; Brussel, 6 Juli 1907, Pas. 1908, III, 168; Brussel, 3 December 1923, Pas. 1924, II, 91; Rep. Prat. Dr. Belge, V° Compétence en matière civile, nr 813; Brussel, 4 Maart 1916, Pas. 1815/16, II, 217);

Om deze redenen :

Wij, Alfons van Rollegheem, rechter in de Rechtbank van eersten aanleg van Brugge, dienst doende voorzitter der Verlofkamer, bij wettig belet van den titularis en van rechters ouder in rang, zetelende in kortgeding, wijzende op tegenspraak en in eersten aanleg, alle andere besluiten als ongegrond verwerpende, verklaren Ons onbevoegd en veroordeelen de aanlegster tot de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

Kortgeding. — 18 Oktober 1946.

Voorzitter : M. Walckiers.

Pleiters : Mrs. Hoschet en Pels.

KORTGEDING. — DADELLIJKE UITWINNING. — WET VAN 15 AUGUSTUS 1854, ART. 91. — GESCHILLEN BETREFFENDE BEPALINGEN VAN HET LASTENKOHIER EN DE WIJZE VAN VERKOOP. — BEVOEGDHEID VAN DEN RECHTER IN KORTGEDING.

Ten aanzien van art. 91 der wet van 15 Augustus 1854 erkennen rechtsleer en rechtspraak eensluidend, dat de rechter in kortgeding bevoegd is, niet alleen om de geschillen betreffende de bepalingen van het lastenkohier te beslechten maar ook deze betreffende de wijze, waarop het bij dadelijke uitwinning verkocht goed zal toegewezen worden.

Dechnik t/Cloth en Peeters.

Aangezien de vraag er toe strekt volgens het geboekt exploit van deurwaarder Janssens, in verblijf te Leuven, in dagteekening van 12 October 1946, om er verweerders, nadat eerste verweerster door haren echtgenoot of desnoods door de Rechtbank zal gemachtigd zijn geweest om in rechte te

treden, zich te hooren verbieden tot den verkoop van het litigieus huis, gelegen te Leuven, Fr. Lintstraat 1, te laten overgaan;

Verweerders zich in ieder geval te hooren bevelen een nieuwe vast te stellen eerste toewijzing te doen voorafgaan door een ernstige publiciteit;

Verweerders zich te hooren veroordeelen tot de kosten.

Aangezien aanleggers tot staving hunner vordering onder meer betoogen dat :

Aangezien Marie Catherine Cloth, thans echtgenoot Jozef Swinnen, op 17 April 1944, aan aanleggers een som van 210.000,— frank in leen heeft gegeven met solidaire en onverdeelbare verplichting voor aanleggers deze som binnen de tien jaren terug te betalen met tien annuïteiten van 26.500,— frank, alles zes maanden betaalbaar voor de helft en uitgerekend op voet 4,5 %;

Aangezien aanleggers in waarborg voor de hen toegestane leening een huis, gelegen te Leuven, Lintstraat 11, in hypotheek hebben gegeven;

Aangezien Maria Cloth thans door de dadelijke uitwinning van het pand gegeven goed voormeld huis openbaar wil laten verkopen;

Aangezien het lastenkohier door derde verweerder opgesteld, voorziet dat de verkoop door zekere publiciteit, plakbrieven en advertenties in de lokale pers, zal worden aangekondigd; dat zoowel de plakbrieven als de advertenties in de pers laattijdig zijn verschenen en trouwens onvoldoende het publiek omtrent het te koop aangeboden huis en den verkoop hebben ingelicht;

Aangezien vast staat en niet betwist wordt :

1° dat het slechts op 5 October 1946 is dat de plakbrieven, voorzien door het lastenkohier, aangeplakt werden en dat de verkorte aankondigingen in de dagbladen door het lastkohier aangeduid, verschenen zijn wanneer de inmijsning Maandag 7 October 1946 moest geschieden;

2° dat op 5 October 1946 door exploit van deurwaarder L. Janssens, van Leuven :

1° aan mevrouw M. C. Cloth;

2° aan haren echtgenoot J. Swinnen;

3° aan verweerder M. J. F. Peeters door aanleggers aanmaning werd beteekend, waarin de betwisting door hen geuit op grond van artikel 91 der wet van 15 Augustus 1854, onder meer in de volgende bewoordingen voorkomen :

Aangezien het lastenkohier door notaris J. F. J. Peeters opgesteld, voorziet dat de verkoop door zekere publiciteit, door plakbrieven en aankondigingen in de pers zou worden aangekondigd; dat de plakbrieven heden nog niet uitgehangen zijn en de aankondigingen in de lokale pers slechts heden Zaterdag namiddag zullen verschijnen, derwijze dat het publiek nopens den verkoop niet of voldoende zal ingelicht worden en het te vreezen valt dat het goed onder zijn waarde zal verkocht worden, des te meer dat in deze publiciteit geen melding wordt gemaakt der vergrotingen aan het huis gebracht. Zoo is het dat :

Ik, ondergeteekende L. Janssens, deurwaarder bij de Rechtbank van eersten aanleg zetelende te Leuven, aldaar wonende, V. Decosterstraat 74, heb beteekend en verklaring gedaan aan...

Van de betwisting door aanleggers geuit en heb aan de drie verweerders voornoemd verbod gedaan om over te gaan tot de voorafgaande toewijzing vastgesteld op 7 October 1946;

Hun tevens aanmanende zich te gedragen naar artikel 91, par. 3 der wet van 15 Augustus 1854 op het beslag op onroerende goederen en bijgevolg de betwisting voor te leggen aan den heer Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg van Leuven, zetelende in kortgeding. Hun verklarende dat bij gebrek hieraan te voldoen zij verantwoordelijk zullen gesteld worden voor de schade door aanleggers geleden.

En heb ik hun ieder zijnde en sprekende als boven een dubbel dezes exploit besteld, zoonoodig onder gesloten omslag gelijkvormig de wet.

3° Dat spijs voormelde aanmaning verweerders overgegaan zijn tot de inmijsning voorzien op Maandag 7 October 1946 en het inzicht te kennen geven op 21 October 1946 tot de eindelijke toewijzing over te gaan, onder voorbehoud der verdere bepalingen in het lastkohier voorzien;

Aangezien verweerders ten onrechte houden staan dat wij niet bevoegd zouden zijn, daar luidens het beschikkende gedeelte der inleidende dagvaarding het niet gaat om eene betwisting betreffende de wijze waarop het lastenkohier opgesteld is (artikel 91, par. 2), maar wel omtrent de wijze waarop de rechtspleging uitgevoerd wordt;

Aangezien wij luidens bepalingen van artikel 806 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, Iste deel, boek V, titel XVI, bevoegd zijn in al de spoedeisende gevallen;

Dat in het huidig geval er onbetwistbaar hoogdringendheid bestaat, daar de eindelijke toewijzing van het kwestig goed op 21 October 1946 zou moeten geschieden;

Aangezien trouwens de rechtsleer en de rechtspraak het eens zijn om te beslissen dat in het geval voorzien door artikel 91 der wet van 15 Augustus 1854, de bevoegdheid van den Voorzitter in kortgeding zich niet bepaalt tot het beslechten der geschillen nopens de bedingen en voorwaarden in het lastkohier voorkomende, maar ook deze betreffende de wijze waarop het goed dat bij dadelijke uitwinning te gelde wordt gemaakt, zal toegewezen worden (zie Cambron, *Traité théor. et prat. de l'expropriation par voie parée*, n° 224; P. B. : *Vente par voie parée*, n° 637, en vlg.; Repert. prat. : *V° Saisie immobilière*, ch. XI, n° 1079);

Aangezien voor het overige het klaarblijkend is dat in het huidig geval het adverteeren niet voldoende is geweest, daar de plakbrieven en andere aankondigingen door het lastkohier voorzien, niet tijdig bekend gemaakt werden, om de gebeurlijke belanghebbenden te bereiken;

Aangezien in die omstandigheden aanleggers te recht besluiten, dat er dient overgegaan te worden tot het vaststellen van een nieuwen zitdag, waarop het kwestig goed opnieuw voorloopig zal toegewezen worden en dit in normale voorwaarden (P. B. : *V° Vente par voie parée*, 641; Cambron, *loc. cit.* n° 226);

Gezien de hoogdringendheid;

Om deze redenen :

Wij, Marcel Walckiers, Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Leuven, zetelende in kortgeding, bijgestaan door G. Maloens, griffier van dezen zetel;

Voorloopig beslissende, alle rechten der partijen ten gronde voorbehouden;

Alle andere besluiten, verdere of tegenovergestelde als niet gegrond verwijderende. Verklaren Ons bevoegd;

Doen verbod aan derde verweerder over te gaan tot de eindelijke toewijzing van het kwestig goed op Maandag 21 October 1946, als voorzien in het last-kohier;

Zeggen dat er dient een tweede zitdag vastgesteld, waarop het kwestig goed opnieuw voorloopig zal toegewezen worden;

Zeggen dat deze tweede zitdag ten spoedigste zal vastgesteld worden, met dien verstande dat de datum niet zal mogen vastgesteld worden binst een termijn van minder dan 14 dagen, te rekenen van heden en de eindelijke toewijzing 14 dagen later;

Veroordeelen verweerders in de kosten;

Verklaren tegenwoordig bevel uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

16 October 1946.

Alleenzetelende rechter: M. L. Elewaut.

Referendaris: M. L. Thuysbaert.

Pleiters: Mters De Schrijver en De Noos.

I. VERKOOP. — OP PROEF. — GEBRUIK. — PAARD.

II. VERKOOP. — OP PROEF. — KOOPER. — WILLEKEURIGE WEIGERING. — GEVOLGEN.

Indien het juist is dat het recht om een zaak, die men wenscht te koopen, vooraf te beproeven, in principe, uitdrukkelijk moet bedongen worden, dan is het, niettemin, waar dat dergelijke voorwaarde, van rechtswege, ondersteld wordt voor zaken die, ingevolge een gevestigd gebruik, beproefd worden vóór dat ze worden aangekocht. Zoo dient art. 1588 B.W. zijn toepassing te vinden bij den aankoop van paarden.

Bij een verkoop op proef staat het de koper niet vrij de verkochte zaak naar willekeur te weigeren. Hij moet, allermint, den verkoper de gelegenheid geven te doen vaststellen dat de proef afdoende was.

Verlee t./ Vercauteren.

Herzien het exploit van rechtsingang van 18 Mei 1946, betekend door het ambt van deurwaarder Aimé Van Puyvelde te St. Niklaas;

Gezien, in minuut, ons tusschenvonniss van 23 Juli 1946, alsmede de processen-verbaal van getuigenverhoor d.d. 7 Augustus 1946 en 4 September daaropvolgende;

Aangezien, zoo het juist is dat het recht om een zaak, die men wenscht te koopen, vooraf te beproeven, in principe, uitdrukkelijk moet bedongen worden, het niettemin waar is dat dergelijke voorwaarde, van rechtswege, ondersteld wordt voor za-

ken die, ingevolge een gevestigd gebruik, beproefd worden vóór ze worden aangekocht;

Dat, aldus, art. 1588 van het B.W., dat beslist dat de verkoop op proef altijd vermoed wordt te zijn aangegaan onder een schorsende voorwaarde, zijn toepassing moet vinden bij den aankoop van paarden (Arntz, Droit civil, D. III, nr 967; Beltjens, Droit civil, D. V, art. 1588; Brussel, 11 Februari 1891, P.P. 1891, nr 582; Burgerlijke Rechtbank Brugge, 17 Augustus 1893, P.P. 1894, nr 422);

Aangezien er des te meer redenen zijn om de aangehaalde rechtsprincipes ter zake toe te passen, dat de getuigen, die bij de onderhandelingen tegenwoordig waren, allen hebben verklaard dat het paard door verweerder werd gekocht mits den prijs van 27.000,— frank, doch, met dien verstande dat de verkoop eerst dan uitwerking zou hebben als de zoon van verweerder, na het paard te hebben beproefd, zijn instemming met den aankoop zou hebben betuigd;

Aangezien het vaststaat dat verweerder, na het paard, gedurende enkele dagen, in zijn bezit te hebben gehouden, het dier heeft teruggebracht bij den aanlegger, tijdens de afwezigheid van dezen laatste, zonder ook maar eenigen uitleg over zijn handelwijze te verstrekken;

Aangezien de rechtsleer en ook de rechtspraak beslissen dat, bij een verkoop op proef, de koper niet gerechtigd is de verkochte zaak naar willekeur te weigeren (P. B., V° Vente à l'essai, bl. 648, nr 20; De Page, Droit civil belge, D. IV, bl. 268, nr 253; Hof van Ber. Gent, 15 Juni 1928, J. C. Fl. 1928, bl. 149; R. v. K. Brussel, 15 Maart 1932, B. J. 1932, 571; id. 4 December 1908, P.P. 1909, 134);

Dat verweerder, allermint, had dienen de reden zijner weigering te laten kennen, opdat de aanlegger aldus de gelegenheid zou gekregen hebben te doen vaststellen, gebeurlijk door een deskundig onderzoek, of de proef afdoende is geweest, m.a.w. of het paard, al dan niet, geschikt was tot het doel waartoe het bestemd was;

Aangezien de verweerder het paard heeft teruggebracht zonder zijn weigering nader te verklaren;

Dat het getuigenverhoor, echter, aan het licht heeft gebracht dat de weigering van verweerder werd ingegeven door beweegredenen die, in geen geval, in rechte kunnen bekrachtigd worden;

Dat, immers, getuige Van Damme onder eede verklaard heeft dat Vercauteren hem gezegd had dat het paard van Verlee « eerlijk en braaf was », maar dat hij het terugbracht « omdat hij er een ander gekocht had van de Amerikanen »; dat, trouwens, verweerder zelf toegeeft dat hij een paard gekocht heeft van den Handelsdienst voor Ravitaillering tegen den prijs van 20.000,— frank, zij 7.000,— frank minder dan de prijs die overeengekomen werd voor het paard van aanlegger;

Aangezien de verweerder, te vergeefs, aanvoert dat hij het paard aankocht van de Amerikanen op 3 December, dan wanneer hij het paard van aanlegger reeds op 21 November had teruggebracht, om er uit te besluiten dat de voordeelige prijs van het Amerikaansche paard geen invloed heeft gehad op zijn handelwijze;

Dat het tegenover elkaar stellen van de twee

voormelde data niets bewijst, daar verweerder reeds op 21 November zeer goed kon weten dat hij de gelegenheid zou hebben een paard te koopen van de Amerikanen tegen voordeeligere voorwaarden als deze bedongen voor het paard dat hij, op dat oogenblik, van aanlegger op proef had; zoodat het geenszins noodzakelijk was den definitieven aankoop van het Amerikaansche paard af te wachten om het eerst gekochte paard terug te geven;

Aangezien de houding van een handelaar die aangegane verbintenissen verbreekt omdat hij, naderhand, een meer voordeelig contract heeft kunnen afsluiten, niet strookt met de goede trouw die de ziel is van de handelsovereenkomsten;

Aangezien dat, op grond van de beschouwingen die voorafgaan, moet besloten worden tot de gegrondheid van den eisch in zoover deze strekt tot de verbreking van den kwestieusen verkoop;

Over de schade :

Aangezien de door aanlegger geleden schade ex aequo et bono mag geschat worden op 7.000,— fr.;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gelet op de art. 2, 32, 37 en 41 van de wet van 15 Juni 1935, op het gebruik der talen in gerechtszaken, alle verdere of strijdige conclusies als ongegrond ontzeggende, verklaart den kwestieusen verkoop verbroken ten laste van verweerder; veroordeelt deze laatste om aan den aanlegger, ten titel van schadeloosstelling, de som te betalen van 7.000,— frank, vermeerderd met de gerechtelijke intresten; verwijst verweerder in al de kosten;

Verklaart het onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

6de Kamer. — 29 Mei 1946.

Voorzitter : M. Anthonis.

Openb. Min. : M. Van der Planken.

Pleiters : Mrs G. van Doosselaere en Verbaet.

AANSPRAKELIJKHEID. — BRANDSTICHTING DOOR KIND.

De overhandiging aan een klein kind van een ledig luciferdoosje maakt een onvoorzichtigheid uit, daar het feit dat het kind in bezit is van dergelijk doosje van aard is om het te prikkelen en het aan te zetten ook in het bezit van lucifers te komen.

Het feit dat het kind nadien ook werkelijk lucifers heeft kunnen bemachtigen verergert deze onvoorzichtigheid.

Het feit dat een jong kind met lucifers speelt en brand sticht sluit niet noodzakelijkerwijze in zich dat dit kind een slechte inborst heeft en behept is met slechte neigingen.

Assicurazioni generali - Forsikringaktie - Sels - Kabet National - Norwich Union Fire Insurance Society - Maatschappij der Vereenigde Eligenaars - La Concorde t/. Van de Kerckhove.

Aangezien de partijen het eens zijn aan te nemen dat de brand ontstaan bij Julien Van de Kerckhove, zoon van tweede verweerders, welke nevens zijne

ouders woont, is ontstaan tengevolge de handelingen van het zesjarig kindje Van Mol, dat ten dien tijde aan de echtelieden Van de Kerckhove Arthur was toevertrouwd;

Aangezien verweester vrouw Van de Kerckhove de Clercq erkent dat het kind op een zeker oogenblik een luciferdoosje heeft gevraagd om er vliegen en bloemblaadjes in te bergen; dat zij bekend dat ze aan de kleine het gevraagd lucifersdoosje heeft gegeven, maar dat het ledig was en geen lucifers meer inhield, dat ze er aan toe voegt dat de kleine later bekend heeft dat hij lucifers heeft ontvreemd buiten haar weten en dat hij alzoo met het ledige doosje er in gelukt is vuur te maken en den brand te stichten;

Aangezien ze hieruit het gevolg trekt dat het feit van een ledig doosje lucifers te overhandigen aan een kind van harentwege geene onvoorzichtigheid daargestellen kan, vermits met dit doosje geen ongelukken konden gebeuren; dat ze niet bij machte was gedurende al den tijd het kind in al zijn handel en wandel na te gaan en dat het de slechte inborst is van het kind dat het eerste ertoe geleid heeft in het geniept lucifers te stelen om daarna vrijwillig het vuur aan het vlas te steken;

Aangezien deze redeneering de verantwoordelijkheid van verweester ten volle in het licht stelt; dat inderdaad zonder lucifers het doosje niet kan worden aangezien als gevaarlijk, maar dat de lucifers zonder doosje het evenmin waren, doch die twee samen het gevaar medebrachten en dat het ter beschikking stellen van het kind van een der twee elementen een grove onvoorzichtigheid was, vermits het ten eerste in het gedacht van het kind alzoo kon opkomen dat het met een lucifer vuur kon maken en dat, indien het eenige slechte inborst vertoonde, deze daardoor geprikkeld werd en de neiging om in het bezit van een lucifer te komen erdoor kon ontstaan;

Aangezien deze onvoorzichtigheid nog meer in het oog springt, wanneer men verneemt dat de kleine de lucifers heeft kunnen wegnemen; dat zij dus ergens in zijn bereik vielen en, vermits verweester zelf bekend, dat zij niet bij machte was het kind gedurig in het oog te houden, het gevaarlijk was hem het instrument om lucifers aan te steken in handen te geven, zonder er verder de noodige bewaking op uit te oefenen.

Aangezien de verantwoordelijkheid dus zelfs vaststaat wanneer men den uitleg van verweester aanneemt; echter terloops dient gezegd dat deze uitleg verre van bewezen is en veel meer als onwaarschijnlijk voorkomt; inderdaad het ledige doosje wordt het kind overhandigd, het gaat er mee weg, en korten tijd daarop komt het binnen gelopen zeggende dat het brandt; hoe onwaarschijnlijk is het niet dat het kind zoo maar onmiddellijk na het ledig lucifersdoosje te hebben verkregen, zonder verwijl of aarzelen zijn lucifertje bemachtigd heeft en reeds het vuur heeft aangestoken;

Aangezien het veel redelijker is aan te nemen dat in het ledig gemaakte doosje een lucifertje is blijven zitten, gespijkerd tusschen de wanden, zooals het zoo dikwijls bij een ieder gebeurt en dat het kind bij het ontdekken van dit feit met het vuur heeft gespeeld;

Aangezien de ingeroepen verantwoordelijkheid der ouders verstekmakende partij en Van Mol, enkel gesteund wordt op het feit dat hun minderjarig kind slechte neigingen zou hebben vertoond en dat ze verweerders van dit feit niet hebben verwittigd;

Aangezien deze zienswijze niet kan aangenomen worden, dat de ongelukkige houding van het kind niet noodzakelijker wijze het bestaan van een slechte inborst vaststelt, dat het overigens algemeen bekend is dat kinderen neiging voelen met vuur te spelen en het daarom behoort aan dezen die de bewaking uitoefenen des te meer alles in het werk te stellen om zulke mogelijkheid uit den weg te ruimen;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Gehoord den heer Van der Planken, substituut Procureur des Koning in zijn eensluidend advies, gegeven in eene vorige zitting;

Alle verdere en strijdige besluiten verwerpende; Rechtdoende op tegenspraak tegenover de derde en vierde verweerders en bij verstek tegenover de eerste en tweede verweerders;

Verleent verstek tegen de eerste en tweede verweerders;

Wijst aanleggers af van hunnen eisch tegenover verweerder Van Mol-Van Hoffelen, als ongegrond;

Veroordeelt solidairlijk verweerders Arthur Van de Kerckhove en zijne echtgenote dame De Clercq aan aanleggers te betalen de som van 32.950 fr. hetzij : aan eerste aanlegster fr. 7.664,30; aan tweede aanlegster fr. 10.214,50; aan derde aanlegster fr. 10.214,50; aan vierde aanlegster fr. 2.438,30; aan vijfde aanlegster fr. 2.438,30, met de gerechterlijke intresten;

Veroordeelt verweerders Van de Kerckhoven-De Clerq tot de kosten van het geding;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorbaat niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

KRIJGSRAAD TE ANTWERPEN

1ste Kamer C. — 22 October 1946.

Voorzitter : M. Horion.

O. M. : M. De Cooman.

Pletters : Mrs. De Schepper en Jos De Raedemaeker.

I. ECONOMISCHE COLLABORATIE. — ART. 115 AL. 2.3. SWB. — VERKOOP VAN WAREN AAN BELGISCH ONDERDAAN. — VOORTVERKOOP AAN VIJAND. — NIET BEKEND, AAN EERSTEN VERKOOPER. — GEEN STRAFBAARHEID.

II. ECONOMISCHE COLLABORATIE. — ART. 115, AL. 2.4. SWB. — VERVOER VOOR FRONTBAULEITUNG. — STRAFBAARHEID.

III. ECONOMISCHE COLLABORATIE. — VERVOER VOOR FRONTBAULEITUNG. — GEVEN VAN INLICHTINGEN AAN DERDEN. — VERVOERDERS UIT WINSTBEJAG. — STRAFBAARHEID.

I. De verkoop van waren aan een Belgisch onderdaan, die ze aan den bezetter voortverkoopt, is slechts strafbaar op grond van art. 115, al. 2, 3, SWB., indien be-

schuldigde op het oogenblik van den verkoop weten moet, dat zij voor den vijand bestemd zijn.

II. Vervoer voor rekening van de Frontbauleitung der Luftwaffe valt ongetwijfeld onder toepassing van art. 115, al. 2, 4 SWB. Dit geldt ook voor het vervoer verricht door een enkeling met één enkel voertuig; het is geenszins vereischt, dat het vervoer zou moeten geschieden door een onderneming beschikkende over personeel en een belangrijk materieel. De strafbaarheid is evenwel afhankelijk van het bewijs, dat de beschuldigde niet onder dwang gehandeld heeft.

III. Het feit, dat een beschuldigde geen vervoerders voor zijn rekening of voor rekening van den vijand heeft geronseld, sluit de toepassing van de strafwet niet uit, indien bewezen wordt, dat hij uit winstbejag inlichtingen aan vervoerders verstrekt heeft en op die wijze hun tewerkstelling voor rekening van den vijand heeft vergemakkelijkt. Dit geldt zeker, wanneer de beschuldigde het volledig administratief werk betreffende het vervoer op de vliegvelden van den vijand heeft verricht.

O.M. en Belgische Staat t/Van Dyck, Lenaerts en C.A.T.

De eerste en tweede betichte, verdacht van te Antwerpen, gerechtelijk arrondissement Antwerpen en te Brussel en/of elders in België buiten het grondgebied van het Koninkrijk tusschen den 10en Mei en den 4.9.1944 aan de vijanden van den Staat hulp in soldaten, mannen, geld, levensmiddelen, wapens of munitie verschaft te hebben, hetzij, dat het misdrijf gepleegd werd tegenover België of tegenover de geallieerden van België, optredende tegen den gemeenschappelijken vijand, hetzij, dat het gepleegd werd tegen een Staat die zelfs afgezien van een verdrag van bondgenootschap, oorlog voert tegen een Staat waarmee België zelf in oorlog is, het misdrijf gepleegd zijnde uit winstbejag met de omstandigheid, dat verdachte woonde in een door den vijand bezet grondgebied en dat hij :

1) hetzij rechtstreeks, hetzij door een tussenpersoon of in hoedanigheid van tussenpersoon, aan de vijanden van den Staat hulp verschaft heeft in soldaten, mannen, geld, levensmiddelen voor de ravitaillering van den vijand, oorlogsmaterieel voor aanval of verweer, eigenlijk gezegde oorlogsmunitie, losse stukken voor de vervaardiging van dat materieel of die munitie, kleedings- of uitrustingsstukken, waarvan hij wist dat zij voor militair gebruik bestemd waren, of dat hij een onderneming van werken tot het aanleggen, inrichten of camoufleren van versterkingen, luchtvaartterreinen of alle andere voor militaire doeleinden bestemde bouwwerken of installaties heeft ingericht of geleid;

2) hun, hetzij rechtstreeks, hetzij door een tussenpersoon of in hoedanigheid van tussenpersoon, grondstoffen, materiaal of producten verschaft heeft, waarvan hij wist dat zij bestemd waren voor de vervaardiging van dat materieel, die munitie of die kleeding- of uitrustingsstukken of voor de uitvoering van die werken, bij deze leveringen alle te zijner beschikking zijnde middelen niet aangewend hebbend om zich tegen het uitvoeren van de bestellingen van de vijanden van den Staat te verzetten;

3) hun, hetzij rechtstreeks, hetzij door een

tusschenpersoon of in hoedanigheid van tusschenpersoon, grondstoffen of bewerkte stoffen, producten, levensmiddelen of dieren heeft verschaft, wanneer die levering is geschied ingevolge bij hen of bij tusschenpersonen, die voor hun rekening handelden, gedane aanzoecken of stappen of wanneer zij de oprichting, de vergrooiting van de onderneming of de wijziging van den aard of de bedrijfsmethodes er van heeft noodig gemaakt of wanneer de productie op een abnormaal peil werd gehouden of tot dat peil werd opgevoerd om aan hun bestellingen te voldoen, of wanneer de verdachte hun hulp heeft ingeroepen om sociale geschillen te beslechten, of dat hij diensten van tegensabotage heeft ingericht;

4) verdachte zijn bedrijvigheid ten dienste van de vijanden van den Staat gesteld heeft, ten einde voor hun rekening de grondstoffen of bewerkte stoffen, producten, levensmiddelen of dieren onder 1, 2 en 3 hierboven bedoeld, te verzamelen;

Derde gedaagde, in de personen van hare verantwoordelijke zaakvoerders, de h.h. Van Dijk, Julius en Lenaerts, Arthur, eerste en tweede gedaagde, ten einde zich burgerlijk aansprakelijk te hooren verklaren voor de veroordeelingen tot schadevergoeding en geldboeten, kosten, verbeurdverklaringen, teruggaven, en alle andere geldelijke straffen hoegenaamd, welke wegens overtreding van de hierbovenstaande dagvaarding vermelde beschikkingen tegen haar organen of aangestelden zouden uitgesproken worden;

Vierde gedaagde, ten einde zich het te vellen vonnis gemeen te hooren verklaren;

Aangezien de beklaagden, regelmatig gedaagd, verschijnen met dien verstande, dat derde gedaagde verschijnt in de personen van eerste en tweede betichte;

I. — Overwegende, dat voor de Deutsche bezetting de bedrijvigheid van betichten als eenige deelgenooten van de P.V.B.A. Cie Anversoise de Transports dit was van commissionaris-verzender;

Overwegende, dat zij deze bedrijvigheid in den beginne der bezetting voortgezet hebben in de mate, dat de toen heerschende toestand dit toeliet;

Overwegende, dat het in de normale bedrijvigheid van betichte viel te trachten de teruggave te bekomen der goederen waarvan de vrije beschikking door een verordening der bezettende macht verboden werd;

Overwegende, dat er desaan gaande geen sprake kan zijn van verhandelingen met den vijand en de Heer Krijgsauditeur dus ook terecht geen enkele dezer handelingen lastens betichten weerhoudt;

II. — Overwegende, dat betichten op zeker oogenblik van « Winterhulp » een aantal van 30.000 kruidflesschen hebben gekocht voor de som van 510.000 fr. en deze terug verkochten aan het Deutsche Sanitätspark voor de som van 600.000 fr.;

Overwegende, dat deze verhandeling valt onder toepassing van art. 115 par. 2, 3 van het S.W.B.;

Overwegende, echter, dat uit geen enkel element ter zake blijkt, dat betichten rechtstreeks in verbinding zijn getreden met den bezetter. Dat inderdaad de verschillende commissieloonen, door betichten aan een reeks Belgische tusschenpersonen

uitbetaald, doen uitschijnen dat betichten zelf als tusschenpersoon met den bezetter hebben gehandeld, t.t.z., dat zij aan een Belgisch onderdaan de koopwaren hebben aangeboden, die ze dan op zijn beurt aan den bezetter heeft verkocht. Dat om strafbaar te zijn, betichten op het oogenblik van den verkoop der flesschen moesten weten dat zij bestemd waren voor den Duitschen dienst;

Dat uit geen enkel element der zaak blijkt, dat zulks het geval geweest is, zoodat kan aangenomen worden, dat betichten voor een voldoende feit stonden, wanneer zij vernamen dat de kwestieuze koopwaar door een Duitschen dienst ging afgenomen en betaald worden;

Overwegende, dat dit feit dan ook niet lastens betichten kan weerhouden worden;

III. — Overwegende, dat vanaf Juni 1941 de bedrijvigheid van betichten voor wat betreft de in- en uitvoer omzeggens stil viel; Dat betichten om hieraan te verhelpen dan ook voetstappen aanwendden om een autokamion te koopen met het oog op het vervoer in het binnenland; Dat uit de stukken van den bundel blijkt, dat van af het oogenblik dat zij een kamion hadden gekocht, betichten verschillende voetstappen hadden aangewend om de vergunning te bekomen om vervoer in het land te doen; Dat de deskundige ter zitting verklaarde, dat het noodzakelijk was, dat betichten eerst een kamion in hun bezit hadden alvorens de vergunning te kunnen aanvragen;

Overwegende, dat alle pogingen door betichten aangewend om een vergunning van de Belgische instanties te bekomen, vruchteloos zijn gebleven en hun dit op het einde van Januari 1942 definitief werd bekend gemaakt;

Overwegende, dat het echter vaststaat, dat van af 4 September 1942 de door betichten gekochte kamion, vervoer deed voor de Frontbauleitung der Luftwaffe Melsbroeck, Abteilung Lastkraftwagen;

Overwegende, dat dit feit ontegensprekelijk valt onder toepassing van art. 115 al. 2, 4 S.W.B.; Dat inderdaad, uit het verslag aan den Regent, dat de besluitwet van 25 Mei 1945 voorafgaat, blijkt, dat deze beschikking van toepassing is op diegenen die als aannemer van vervoer voor den vijand zijn opgetreden;

Overwegende, dat de wet hare toepassing vindt, zelfs in geval van een enkeling die zooals ter zake met een voertuig vervoer heeft gedaan en dat het geenszins vereischt wordt, dat het zoude gelden over een onderneming, hebbende meerdere personen in dienst en begrijpende een belangrijk materieel;

Overwegende, echter, dat om strafbaar te zijn, het moet bewezen zijn dat betichten vrijelijk gehandeld hebben;

Overwegende, dat betichten aanvoeren dat zij hun kamion in afwachting der aangevraagde vergunning in uitbating gaven aan de Firma « National », die was tusschengekomen om den wagen met een gazogeen te voorzien; Dat uit de verklaring van getuige Lenaerts Lodewijk blijkt, dat, terwijl hij met kwestieuze kamion vervoer te Brussel deed voor rekening van een Belgischen aannemer, hij door de Duitschers opgevorderd werd om zekere koopwaar naar Melsbroeck te vervoeren en dat hij alsdan

verplicht werd aldaar vervoer te blijven doen; Dat deze getuigenis, uitkomende van den zoon van tweeden betichte met de meeste omzichtigheid dient aangenomen, maar dat er nochtans geen enkel bewijs voorhanden is alsof de zaken zich anders zouden voorgedaan hebben;

Overwegende, dat het dus niet voldoende bewezen is, dat betichten hunnen kamion vrijelijk ter beschikking van den bezetter hebben gesteld om voor dezen laatste vervoer te doen te Melsbroeck of elders;

Overwegende, dat evenmin de aankoop van een kamion « Renault » lastens betichten kan weerhouden worden, daar uit de bevindingen van den deskundige blijkt, dat deze kamion hoogstwaarschijnlijk in feite werd aangekocht door een zekere Embrechts en dat betichten enkel als aankoopers figureerden om het verkrijgen eener vergunning te bekomen; dat, alhoewel de handelwijze van betichten laakbaar en op zijn allerminst lichtzinnig is geweest, zij nochtans niet onder de beteugeling der strafwet valt;

IV. — Overwegende, dat betichten op 23 Februari 1942 door de bezettende overheid en namelijk door de Bauleitung van het vliegveld te Melsbroeck aangesteld werden om de uitbetaling te doen aan de autovervoerders die voor rekening dezer bauleitung te Melsbroeck vervoer deden;

Overwegende, dat de opdracht door de Bauleitung aan betichten gegeven, luidt, dat zij gelast worden om de rekeningen die ingediend worden door de eigenaars van de kamions die vervoer doen, te verzamelen en alle weken onder vorm van staten bij de Bauleitung in te leveren en verders de uitbetaling aanstonds te doen van het bedrag dezer staten, hetgeen wekelijks zal uitgekeerd worden; Dat zelfde opdracht verder bepaalt, dat de aanmeling, ontslagcontrole der ingestelde wagen, het verifiëren der rekeningen, enz., zoals vroeger zullen geschieden door de Bauleitung zelve;

Overwegende, dat alle elementen van het vooronderzoek en namelijk de verklaringen van de getuigen ontegensprekelijk den indruk hebben verwekt, dat betichten werkelijk zijn opgetreden als aanwervers van vervoerders voor den vijand;

Overwegende, echter, dat het onderzoek ter zitting gedaan, en de verklaringen der getuigen, klaarblijkelijk hebben doen uitschijnen dat betichten geen vervoerders hebben aangeworven; Dat de meeste getuigen ten laste ter zitting hebben moeten toegeven, dat zij in werkelijkheid niet door betichten aangeworven werden. Dat overigens deze getuigenissen, uitgaande van personen die zelf een niet te verrechtvaardigen houding tegenover den bezetter hebben gehad, met de grootste omzichtigheid dienen aanvaard; Dat de Heer Krijgsauditeur in zijn rekvisitorium terecht en op zeer objectieve wijze heeft aangetoond, dat deze getuigen zich wel bewust zijn, dat ze een strafbare houding hebben aangenomen en dus verklaren, dat zij reden voor de rekening van de C.A.T.; Dat tengevolge hiervan de Heer Krijgsauditeur terecht in zijn rekvisitorium ter zitting de aanwerving of ronseling van vervoerders in hoofde van betichten niet heeft weerhouden. Overwegende, echter, dat het feit, dat

betichten geen vervoerders voor hunne rekening hebben aangeworven of geen vervoerders voor rekening van den vijand hebben geronseld, de toepassing der strafwet ten hunnen laste niet uitsluit; Overwegende, dat uit de elementen der zaak blijkt enerzijds dat betichten uit winstbejag inlichtingen aan vervoerders hebben verstrekt en alzoo hunne terwerkstelling voor den bezetter hebben vergemakkelijkt en anderzijds, dat zij gansch het administratief werk van de onderneming der werken op de vliegvelden, althans voor wat betreft het vervoer dat er gedaan werd op zich hebben genomen;

Overwegende, dat betichten aldus ongetwijfeld aan den vijand hulp in mannen, materieel hebben verschafte en hunne bedrijvigheid onder toepassing der strafwet valt;

Overwegende, dat betichten tevergeefs voorhouden, dat zij enkel als aangestelden van den vijand dienen beschouwd, die eenvoudig dezes bevelen uitvoerden. Dat het tegenovergestelde blijkt uit het hooge commissieloon dat betichten opstreken en het feit, dat zij zonder eenige verplichting hunne bedrijvigheid hebben uitgebreid tot andere vliegvelden dan dit van Melsbroeck en namelijk te Florennes en te Auffey;

Overwegende, dat betichten insgelijks tevergeefs aanvoeren dat de opdracht, die zij op 23 Februari 1942, van den vijand kregen, een opeisching daartelde. Dat zelfs, indien moest aangenomen worden dat betichten het voorwerp eener opeisching hebben uitgemaakt, dit nochtans geen verrechtvaardiging daartelt voor de wijze waarop zij aan de opeisching gevolg hebben gegeven. Dat allerminst moet gezegd dat betichten zeer gewillig aan de opeisching hebben voldaan en niets gedaan hebben om in de mate van het mogelijke de gevolgen dezer opeisching te keer te gaan;

Dat ze integendeel niet geaarzeld hebben een bureau op te richten, eerst in Melsbroeck en later in Brussel, en een bediende in dienst te nemen, die goed op de hoogte was van het te leveren werk, vermits hij ditzelfde werk reeds bij de Fahrbereitschaft had gedaan; dat zij zonder de minste verplichting dezelfde bedrijvigheid aan den dag hebben gelegd te Florennes en te Auffey;

Dat zij een luxeauto aankochten met het oog op de reizen naar Noord-Frankrijk en wel bijzonder naar Auffey om er nazicht te kunnen uitoefenen;

Dat nochtans voor betichten duidelijk moest zijn, dat, indien zij de opdracht met minder vlijt en bereidwilligheid hadden uitgevoerd, en zich tegenover de vervoerders die bij hen om inlichtingen kwamen, als gansch onkundig der zaak hadden aangesteld, dit de taak van den vijand zou bemoeilijkt hebben. Dat het dus wel vaststaat, dat betichten gedreven zijn geweest door de aanzienlijke winsten die zij konden verwezenlijken, winsten die door geen enkele opeisching te verrechtvaardigen zijn;

Dat betichten dus gehandeld hebben uit winstbejag;

Dat echter voor wat betreft de toepassing van art. 123 er dient opgemerkt, dat de vergelding van de bedrijvigheid van de betichten alleen eigendom der Schatkist dient verklaard;

Dat het dienaangaande vaststaat, dat de verschillende autovoerders, die door betichten uitbetaald werden, niet in dienst van betichten stonden, maar wel rechtstreeks in dienst van den bezetter;

Dat dienvolgens niet kan gezegd, dat het zaken-cijfer van betichten gelijk staat met de aanzienlijke bedragen door den bezetter betaald;

Dat deze bedragen dan ook niet de vergelding der bedrijvigheid van betichten daarstellen, maar wel de vergelding der bedrijvigheid der verschillende autovoerders die zich rechtstreeks ten dienste van den vijand hadden gesteld;

Dat dus enkel als vergelding der bedrijvigheid van betichten, kunnen beschouwd worden de kommissieloonen door de Duitschers aan hen uitbetaald, zijnde ter zaak 5.048.726,20 frank;

Dat betichten weliswaar beweren dat het kommissieloon voor hunne bedrijvigheid te Melsbroek in werkelijkheid slechts beliep op 2 1/2 % en niet op 10 %, vermits zij van die 10 % aan de Duitschers 7 1/2 % moesten terugbetalen;

Overwegende, dat de terugbetaling van die 7 1/2 % aan de Duitschers, indien ze werkelijk geschied is, niets verandert aan het feit dat het zaken-cijfer van betichten degelijk op 10 % beloopt daar de 7 1/2 % moeten beschouwd worden als zijnde het overeengekomen aandeel van den Duitschen dienst in de verwezenlijke winsten;

Overwegende, dat voor wat betreft de bepaling der straf er dient rekening gehouden te worden met verzachtende omstandigheden, spruitende uit hun goed verleden en uit de afwezigheid, van eenige Duitschgezindheid, betichten gehandeld hebbende uit winstbejag, maar niet uit Duitgezindheid;

Overwegende, dat ten aanzien der plichtigheid van betichten, het uit de bestanddeelen der zaak blijkt, dat de bedrijvigheid van eersten betichte actiever is geweest, dan deze van tweeden betichte, die een meer passieve rol schijnt gespeeld te hebben;

Wat betreft de vordering der Burgerlijke Partij.

Overwegende, dat de Belgische Staat als burgerlijke partij, lastens beide betichten en de P.V.B.A. C.A.T. een schadevergoeding vordert van 60.000.000 frank;

Overwegende, dat deze vraag ontvankelijk is;

Overwegende, dat het onbetwistbaar vaststaat, dat de inbreuken gepleegd door beide betichten, een schade hebben berokkend aan den Belgischen Staat;

Overwegende, dat bij ontstentenis van elk element tot appreciatie de schade door de burgerlijke partij geleden, ex aequo et bono kan geraamd worden op 500.000 frank;

Om deze beweegredenen :

Gezien (...de verschillende artikels van toepassing);

De Krijgsraad, rechtdoende op tegenspraak;

Verklaart beide betichten voornoemd, plichtig en veroordeelt hen : de eerste tot 18 maanden gevangenisstraf en de tweede tot 1 jaar gevangenisstraf;

Stelt vast, dat de veroordeelde van rechtswege en levenslang ontzet zijn van de rechten, opgesomd bij art. 123/6 S.W.B. zijnde art. 2/1 der B.W. van 6 April 1944 gew. door art. 2, 3, 10 der besluitwet van 19 September 1945;

Stelt hen af van titels, graden, openbare ambten,

bedieningen en diensten waarmede zij bekleed zijn; Verklaart verbeurd, voorwerpen die gediend hebben of bestemd waren tot het plegen der feiten, en deze nedergelegd onder de nummer 1042/46 ter griffie;

Veroordeelt hen solidairlijk tot de kosten jegens de publieke partij, beloopende in het geheel op 13.382 frank tot op heden;

Bepaalt voor ieder der veroordeelden den duur der lijfswang voor de invordering der kosten jegens den Staat op 3 maanden;

Verklaart verworven aan de Schatkist de som van 5.048.726 frank, zijnde de vergelding der schuldlige bedrijvigheid van de beide veroordeelden;

En rechtdoende op de vordering der burgerlijke partij.

Alle andere en verderstrekkende besluiten afwijzende, verklaart deze vordering ontvankelijk en gegrond tot beloop van een bedrag van 500.000 fr.;

Veroordeelt de beide betichten solidairlijk om aan de burgerlijke partij te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van 500.000 frank met de gerechtelijke intresten en de kosten;

Zegt dat deze som invorderbaar zal zijn bij lijfswang en bepaalt den duur er van voor ieder der beide betichten op 3 maanden;

Verklaart derde gedaagde « Cie Anversoise de Transports » burgerlijk verantwoordelijk voor elke veroordeeling tot verbeurdverklaring, vergeldingen, kosten ten laste harer organen, vennooten en zaakvoerders en tevens voor de ten voordeele der burgerlijke partij uitgesproken veroordeeling;

Verklaart huidig vonnis gemeen aan den dienst van het sekwestor.

VREDEGERECHT TE EKEREN

14 November 1946.

Vrederechter: M. H. Aerts.

Pleiters: Mrs Sneyers en Fimmers.

HUUR. — INTREKKING VAN HUURVERLENGING. — GEWICHTIGE REDEN. — SCHEIDEN UIT ONVERDEELDHEID.

Het feit dat erfgenamen wenschen te scheiden uit onverdeeldheid en eigendommen in natura onder elkaar willen verdeelen, kan niet beschouwd worden als een gewichtige reden om de huurverlenging in te trekken van een huurder welke een dezer eigendommen bewoont.

Filibert t/ Olyslager.

Aangezien de vraag strekt tot het hooren nietig verklaren der opzegging door verweerster aan aanlegger gegeven op 13 September 1946; in ieder geval tot het hooren zeggen dat deze opzegging zonder gevolg zal blijven, en dat aanlegger zal mogen genieten van gerechtelijke huurverlenging gedurende den ganschen toepassingsduur der Besluitwet van 12 Maart 1945;

Aangezien verweerster de ontvankelijkheid van aanleggers eisch niet betwist;

Aangezien ten gronde aanlegger doet gelden dat hij bij mondelinge overeenkomst de villa « De Ooie-

vaar», Onze Lieve Vrouwestraat, 39, te Ekeren, in huur houdt sinds 1 Januari 1944 tegen een maandelijkschen huurprijs van 770 fr.; dat hij bij aangeeteekend schrijven van 13 September 1946 opzegging ontvangen heeft van alle huurrecht tegen 1 Januari 1947; en dat hij, zich steunend op de besluitwet van 12 Maart 1945, huurverlenging aanvraagt;

Aangezien partijen voor ons in minnelijke regeling verschenen zijn doch dat er geen akkoord is kunnen bereikt worden en er een proces-verbaal van niet-verzoening werd opgesteld;

Aangezien verweerster zich verzet tegen aanleggers vraag beweerend dat zij wenscht uit onverdeeldheid te scheiden met hare zes kinderen en om deze reden de door aanleggers betrokken villa vrij en beschikbaar moet zijn;

Aangezien het door aanlegger niet betwist wordt dat de echtgenoot van verweerster overleden is op 10 Mei 1944 en dat hij als wettige erfgenamen achtergelaten heeft zijne zes kinderen en als medegerechtigde in de gemeenschap zijne echtgenote, huidige verweerster;

Aangezien verweerster op onze uitdrukkelijke navraag verklaard heeft dat het niet in hare bedoeling noch in deze van hare kinderen lag de eigendommen, welke afhangen van de nalatenschap van haar overleden echtgenoot of van de gemeenschap, bestaan hebbend tusschen haar en laatstbedoelde, te gelde te maken; dat het enkel met het oog op een verdeling en vereffening «in natura» is dat zij wenscht dat aanlegger den eigendom, welke haar en hare kinderen in onverdeeldheid toebehoort, zou verlaten;

Aangezien wij de omstandigheid volgens dewelke verweerster wenscht over te gaan tot een verdeling in natura der eigendommen, welke zij met hare kinderen in onverdeeldheid bezit, niet kunnen aanzien als voldoende zwaarwichtig om iedere huurverlenging aan aanlegger te weigeren;

Aangezien het inderdaad vaststaat — en verweerster dit ten volle toegeeft — dat aanlegger een zeer goed huurder is en regelmatig zijn huishuur, verhoogd met de door de besluitwet van 12 Maart 1945 voorziene verhooging van 40 % betaalt;

Aangezien men dan ook niet inziet waarom het niet mogelijk zou zijn de juiste waarde te schatten van dezen eigendom, zoowel als van de overige eigendommen van verweerster en hare kinderen, wanneer deze eigendom in huur wordt gehouden, terwijl dit wel mogelijk zou zijn wanneer het kwestige goed vrij zou zijn;

Aangezien het eenig verschil in de te maken raming er zal in bestaan dat misschien een zekere hogere waarde zou toegekend worden aan den kwestigen eigendom indien hij vrij en beschikbaar zou zijn, waarde welke nochtans niet veel hoger zal zijn, vermits in casu aanlegger een voortreffelijk huurder is, welke regelmatig de aan verweerster rechtmatig toekomende huishuren voldoet;

Aangezien in hoofde van verweerster en van hare kinderen ieder afzonderlijk slechts een klein financieel belang op het spel staat — temeer daar zij met zes in aantal zijn — klein financieel belang dat niet als een voldoende zwaarwichtige reden kan aan-

gezien worden, om aanlegger te ontzeggen van zijn recht op huurverlenging;

Aangezien, mocht men de stelling van verweerster bijtreden, men aan ieder eigenaar, welke zinnens is zijn verhuurd eigendom te verkoopen, het recht zou moeten verleenen zijn huurder te doen verhuizen, omdat hij meer geld zou maken van zijn beschikbaren eigendom dan van zijn eigendom welke in huur wordt gehouden;

Aangezien dit onvermijdelijk tot misbruiken en talrijke uitdrijvingen zou leiden, hetgeen volstrekt in de huidige periode van scherpelonen woningnood moet vermeden worden;

Aangezien trouwens de geest der besluitwet van 12 Maart 1945 erin bestaat de huurders zooveel mogelijk tegen uitdrijving te beschermen, zoodanig dat de verkrijger van een verhuurd onroerend goed zich slechts kan verzetten tegen een vraag in huurverlenging ingediend door den huurder van het door hem verkregen goed, indien hij een zwaarwichtige reden kan doen gelden ontstaan na de verkrijging, hetgeen bedongen wordt door artikel 12 der hooger vermeldde besluitwet;

Aangezien deze zeer strenge en voor den verkrijger van een onroerend goed zeer onaangename wetsbeschikking van nul en geener waarde zou worden en zonder de minste uitwerksels zou blijken te zijn indien telkenmale vóór den voorgenomen verkoop, verdeling of ruiling, de vorige eigenaar de beschikbaarheid van zijn onroerend goed kon verkrijgen met zijn financieel belang als zwaarwichtige reden in te roepen om zijn huurder te doen verhuizen;

Aangezien het ons billijk voorkomt een huurverlenging aan aanlegger toe te staan tot 1 Januari 1948;

Aangezien verweerster bij middel van tegeneisch de bekrachtiging vordert van de door haar gegeven opzegging en de veroordeeling van aanlegger om de door hem betrokken villa te verlaten;

Aangezien, om de hiervoren gedane overschouwingen, deze tegeneisch, alhoewel ontvankelijk, ongegrond is en verweerster er dient van af gewezen te worden;

Om deze redenen :

Wij, Homer Aerts, vrederechter van het kanton Ekeren, bijgestaan door Florimond Maes, griffier van dit rechtsgebied; alle andere tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend en recht doende tegensprekelijk en in eersten aanleg; verklaren aanleggers eisch ontvankelijk en gegrond in de hierna bepaalde mate; zeggen voor recht dat hij betreffende de villa «De Ooievaar» te Ekeren, Onze Lieve Vrouwestraat 39, van huurverlenging zal genieten tot 1 Januari 1948; wijzen hem als ongegrond af van het overige van zijn eisch;

Verklaren verweersters tegeneisch ontvankelijk doch ongegrond; wijzen er haar van af;

Veroordeelen verweerster tot de kosten des geding, begroot tot heden op 137,— frank;

Verklaren tegenwoordig vonnis uitvoerbaar niet-
tegenstaande alle verhaal en zonder borg;

Zeggen dat de artikelen 2, 30, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935 in acht genomen zijn geweest.

BIBLIOGRAPHIE

Louis FREDERICQ. — *Traité de droit commercial belge*. — Tome premier. — Rombaut-Fecheyr, Gent. — 1946.

Elk jurist kent het uitstekend werk van Prof. Louis Fredericq « *Beginselen van het Belgisch Handelsrecht* », dat ook in de Fransche taal werd uitgegeven en dat zoowel aan de studenten als aan de practici zulke groote diensten heeft bewezen.

Thans is van denzelfden schrijver het eerste deel verschenen van een « *Traité de droit commercial belge* », dat zeven deelen zal behelzen en dat belooft het groot modern standaardwerk te worden van het Belgisch Handelsrecht.

Wanneer het vroeger verschenen werk hoofdzakelijk bestemd was als handleiding voor het hooger onderwijs, is de stof van het nieuw verschenen deel veel breder opgevat en wordt hier telkens het onderwerp volledig uitgeput met uitvoerige verwijzingen naar rechtspraak en rechtsleer.

Het werk is geschreven in een klare en rustige stijl, ingedeeld in beknopte kapittels met zakelijke onderverdelingen, die het gebruik ervan tot het uiterste vereenvoudigen.

Dit eerste deel behelst eerst en vooral een inleiding met historisch overzicht en studie over de bronnen en het algemeen karakter van het Belgisch handelsrecht, waarna het eerste boek gewijd wordt aan de handelaars en de daden van koophandel, met een onderzoek naar de bijzondere verplichtingen die aan de handelaars worden opgelegd en het bewijs in handelszaken.

De volgende hoofdstukken zijn gewijd aan de tusschenpersonen: commissionaires, makelaars, vertegenwoordigers, enz.

Het heele tweede gedeelte van het boek behandelt de organisatie van het handelsrecht: inrichting en samenstelling van de handelsrechtbanken, statuut der referendarissen, bevoegdheid van de rechtbanken van koophandel, die zeer uitvoerig onderzocht wordt, de proceduur, het kortgeding, om te besluiten met de behandeling van het gebruik der talen voor de consulaire rechtbanken.

Voor dit laatste gedeelte is de auteur bijgestaan worden door den Heer René Piret, raadsheer bij het Hof van Beroep te Brussel en hoogleeraar te Leuven, die echter wegens gezondheidsredenen zijn medewerking heeft moeten beperken.

Mogen wij de hoop uitdrukken dat van dit uitstekend werk spoedig, — evenals dit het geval was voor het vroeger meer beknopt leerboek van Prof. Fredericq, — ook een Nederlandsche uitgave het licht zou zien.

verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Kortrijk.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden.

Zijn benoemd:

Tot bijgevoegd substituut procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, de heer Krings (J.E.G.), advocaat, plaatsvervangend rechter in het vredegericht van het eerste kanton Antwerpen;

Tot plaatsvervangend rechter:

In het vredegericht van het kanton Oostende, de heer Lacourt (A.M.C.I.), doctor in de rechten, notaris te Oostende;

In het vredegericht van het kanton Fléron, de heer Felten (J.P.F.J.), advocaat te Luik.

De ontheffing voorzien bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 14 November 1935 is verleend, aan den heer Felten;

Tot griffier van het vredegericht van het kanton Herentals, de heer Van Eepoel (P.J.L.), adjunct-griffier bij de politierechtbank te Antwerpen;

Is eene 5e plaats van eerste substituut procureur des Konings tijdelijk opgericht bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen.

TIJDSCHRIFTEN

WEEKBLAD VOOR PRIVAATRECHT, NOTARIS-AMBT EN REGISTRATIE. Zaterdag, 21 December 1946. — 77ste Jaargang nr 3961. — Dr. A. R. De Bruyn, De Gemeenschapsclausule (II). — Prof. Dr. P. J. A. Adriani, Vermogensaanwasbelasting. — Tijdschriften. — Rechtsvragen. — Berichten en Mededeelingen. — Broederschap der Candidaat-Notarissen. — Benoemingen, Overlijden, enz.

ADVOCATENBLAD. — 26ste Jaargang nr 11. — 15 December 1946. — Alg. vergadering der Nederlandse Advokaten Vereeniging; Advocatuur en Nationaliteit; Internationale betrekkingen; Jurisprudentie van de Raden van Toezicht en Discipline; Mededeelingen van het Bestuur: Samenstelling van het Bestuur; Verhoor van bloedverwanten; Mededeelingen van het Bureau: Vijandelijk vermogen; Tijdstip van ontruiming der provincie Zuid-Holland; Pro-deo; Schaakwedstrijd; Inhoud 1945/46.

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — nr 10, Oktober 1946. — 10e Jaargang. — L. Cordy: De verdelingsakten en de belasting op het kapitaal. — Rechtspraak. — Beknopte Rechtspraak. — Wetgeving. — Parlementaire Kroniek. — Notariaat.

RECHTERLIJK LEVEN

Bij besluit van den Regent van 18 December 1946, is tot adjunct-griffier bij het vredegericht van het eerste kanton Antwerpen benoemd, de heer De Laet (W.F.V.M.), bediende ter griffie van het vredegericht van het kanton Boom, adjunct-griffier bij den kriegsraad te velde.

Hij zal tot 28 Februari 1947 het ambt van adjunct-griffier bij den kriegsraad te velde, tot hetwelk hij benoemd werd bij besluit van de in raad vergaderde ministers, verder blijven uitoefenen.

Bij besluiten van den Regent van 18 December 1946: Is aan den heer Christiaen (H.M.M.F.M.) op zijn

Vlaamsche Juristen,

abonneert U

op het

“Rechtskundig Weekblad”